

Język francuski

Opis arkuszy egzaminacyjnych

Arkusze egzaminacyjne z języka francuskiego zostały opracowane na dwóch poziomach:

- podstawowym – (MFA-P1_1P-112)
- rozszerzonym – Arkusz II (MFA-R1_1P-112).

Arkusz na poziomie podstawowym zawierał 8 zadań, w tym 6 zamkniętych i 2 otwarte. Tematyka zadań egzaminacyjnych obejmowała umiejętności z podstawy programowej. Zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów. Egzamin na tym poziomie trwał 120 minut.

Arkusz na poziomie rozszerzonym zawierał 9 zadań (6 zamkniętych i 3 otwarte), sprawdzających wiedzę i umiejętności opisane w wymaganiach egzaminacyjnych dla poziomu podstawowego i rozszerzonego. Zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów. Egzamin na tym poziomie trwał 190 minut.

Zadania w obydwu arkuszach sprawdzały umiejętności:

- rozumienia tekstu słuchanego,
- rozumienia tekstu pisanego,
- tworzenia wypowiedzi pisemnej.

Zadania arkusza na poziomie rozszerzonym badały ponadto umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych.

Arkusz I – poziom podstawowy

Tegoroczny test na poziomie podstawowym okazał się łatwy (łatwość 0,75). Jeżeli chodzi o wskaźniki łatwości dla poszczególnych czynności, to przedstawiały się one następująco:

- rozumienie ze słuchu – 0,69 (umiarkowanie trudne),
- rozumienie tekstu czytanego – 0,77 (łatwe),
- wypowiedź pisemna – 0,78 (łatwe).

Rozdział I

Najłatwiejsze dla zdających okazały się zadania sprawdzające rozumienie tekstu czytanego, a także zadania sprawdzające tworzenie wypowiedzi pisemnej.

Uczniowie osiągnęli najlepsze wyniki w zadaniach 6., 7. i 8., sprawdzających następujące umiejętności:

- zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje,
- zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń.

Poziom łatwości zadania zależał nie tylko od jego typu, ale także od zakresu tematycznego tekstów zamieszczonych w arkuszu. Zależność taka zostanie pokazana w komentarzach do poszczególnych zadań.

Zadanie 6.

Przeczytaj tekst. Zaznacz znakiem X, które zadania są zgodne z treścią tekstu (V-Vrai), a które nie (F- Faux).

6.4. L'office du tourisme propose des audioguides pour la visite du marché.

Sprawdzane umiejętności:		
Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje.		
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,92	0,98	0,74
Poprawny zapis rozwiązania:		
6.4. L'office du tourisme propose des audioguides pour la visite du marché. - V		
Komentarz:		
Zadanie to okazało się dla zdających najłatwiejsze spośród wszystkich zadań zamkniętych w arkuszu. Składają się na to 3 przyczyny:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadania typu prawda/fałsz należą z reguły do grupy zadań łatwych, - zadanie sprawdza umiejętność rozumienia tekstu czytanego, a w tym obszarze tegoroczni maturzyści osiągnęli najlepsze wyniki, - tekst wykorzystany w zadaniu należy do zakresu tematycznego bliskiego doświadczeniom młodych ludzi i często eksploatowanego na lekcjach języka obcego – życie codzienne, zainteresowania. 		
Tylko 8% zdających nie skojarzyło wyrażenie <i>des audioguides</i> użytego w zadaniu z wyrażeniem <i>des lecteurs MP 3</i> z tekstu i nie zaznaczyło poprawnej odpowiedzi.		

Zadanie 8.

Twoi rodzice otworzyli własny hotel. W liście do koleżanki z Francji:

- opisz budynek hotelu oraz wyposażenie pokoi (informacja druga).

Sprawdzane umiejętności:		
Zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń.		
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,95	0,98	0,92
Przykładowy poprawny zapis rozwiązania:		
C'est un bâtiment moderne avec une belle entrée. Dans chaque chambre, il y a un grand lit, une télé, un téléphone.		
Komentarz:		
W tym roku zdający bardzo dobrze poradzi sobie z przekazywaniem informacji w zadaniach otwartych. Wszystkie zadania wymagające tej umiejętności okazały się łatwe lub bardzo łatwe. Najłatwiejsze z nich, zadanie 8 (druga informacja) dotyczyło tematyki wyposażenia pokoju oraz opisu budynku i prawie wszyscy zdający przekazali niezbędne informacje.		

Rozdział II

Zadania, które okazały się umiarkowanie trudne dla zdających, to przede wszystkim niektóre zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu słuchanego (zadanie 3). Umiarkowanie trudne okazało się też dla zdających poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych w zadaniach 7. i 8.

Ilustrują to zadania 3.2., 3.4. i zadanie 8

Zadanie 3.

Usłyszysz dwukrotnie tekst na temat słynnego obrazu Leonarda da Vinci. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B, albo C.

3.2. Au XX siècle, La Joconde

A. a été prêtée deux fois.

B. n'a jamais quitté la France.

C. a beaucoup voyagé.

Sprawdzane umiejętności:

Zdający selekcjonuje informacje.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,55	0,69	0,17

Poprawny zapis rozwiązania:

Poprawna jest odpowiedź A.

Komentarz:

Błędnie wykonało to zadanie 31% zdających z liceum ogólnokształcącego i aż 83% z technikum. Główną trudność stanowił fakt, że tekst należało zrozumieć ze słuchu. Ponadto był to tekst ciągły, a nie krótkie komunikaty, jak w zadaniu 2, łatwiejszym. Zakres tematyczny tekstu do zadania 3 (kultura i jej twórcy) nie jest bliski zainteresowaniom uczniów, a słownictwo z nim związane stosunkowo rzadko używane na lekcjach języka obcego.

Poprawne wykonanie tego zadania wymagało wyselekcjonowania szczegółowych informacji zawartych we fragmencie i wywnioskowania z nich prawidłowej odpowiedzi. Uczniowie często opierali swoją odpowiedź na czasowniku *quitter*, który usłyszeli we fragmencie i który pojawił się w dystraktorze w kontekście nie pasującym do tekstu.

Zadanie 7.

Napisz e-mail do kolegi/koleżanki z Francji, w którym:

- zapytasz o powód braku wiadomości od niego/niej,
- poinformujesz o planowaniu ważnej uroczystości w Twojej rodzinie,
- zaprosisz go/ją na tę uroczystość,
- poprosisz o potwierdzenie przyjazdu.

Sprawdzane umiejętności:

Zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,65	0,82	0,21

Przykładowy poprawny zapis rozwiązania:

Pourquoi tu ne m'as pas écrit depuis longtemps. En juillet ma soeur se marie. Je t'invite à cette fête. Pourrais-tu me confirmer ton arrivée ?

Komentarz:

Przekazywanie poszczególnych informacji nie sprawia zdającym większych trudności – zadania sprawdzające tę umiejętność są łatwe lub bardzo łatwe. Ciągłe jednak niemałe problemy sprawia poprawne sformułowanie przekazywanych treści. Częste uchybienia to:

- niewłaściwe użycie rodzajników i zaimków,

- błędne tworzenie czasu przeszłego,
- niepoprawne tworzenie form osobowych czasownika,
- liczne błędy ortograficzne.

Rozdział III

Tylko jedno zadanie częściowe okazało się w arkuszu PP trudne. Jest to zadanie 3.1., w którym sprawdzana jest umiejętność rozumienia ze słuchu. W zadaniu tym piszący selekcjonuje informacje.

Zadanie 3.

Usłyszysz dwukrotnie tekst na temat słynnego obrazu Leonarda da Vinci. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B, albo C.

3.1. Le comité italien espère que

- A. la Joconde sera vendue à un musée de Florence.
- B. le Ministre de la culture financera l'exposition en 2013.
- C. Les Italiens répondront à son appel et signeront la pétition.

Sprawdzane umiejętności:

Zdający selekcjonuje informacje.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,48	0,60	0,19

Poprawny zapis rozwiązania:

Poprawna odpowiedź - C

Komentarz:

52% zdających błędnie wykonało to zdanie, wskazując najczęściej odpowiedź A zamiast C. Obraz, co prawda, miał trafić do muzeum we Florencji, ale miał zostać wypożyczony (*prêté*), a nie sprzedany (*vendu*), jak przedstawiono w dystraktorze A.

Arkusz II – poziom rozszerzony

Tegoroczny test na poziomie rozszerzonym był dla zdających łatwy (łatwość 0,74). Jeżeli chodzi o wskaźniki łatwości dla poszczególnych czynności, to przedstawiały się one następująco:

- rozumienie ze słuchu – 0,78 (łatwe),
- rozumienie tekstu czytanego – 0,82 (łatwe),
- wypowiedź pisemna – 0,74 (łatwe),
- stosowanie struktur leksykalnych – 0,49 (trudne),
- rozpoznawanie struktur leksykalnych – 0,64 (umiarkowanie trudne).

Rozdział I

Najłatwiejsze dla zdających okazały się zadania sprawdzające rozumienie tekstu czytanego. Uczniowie osiągnęli najlepsze wyniki w zadaniach 7. i 8., sprawdzających następujące umiejętności:

- zdający selekcjonuje informacje,
- zdający określa intencje autora tekstu,
- zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.

Zadania przykładowe

Zadanie 7.

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D.

7.3. Les activités manuelles

- A.** développent l'intelligence.
- B.** exigent une formation spécifique.
- C.** donnent beaucoup de satisfaction.
- D.** demandent beaucoup de temps libre.

Sprawdzane umiejętności:
Zdający selekcjonuje informacje
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających (liceum ogólnokształcące)
0,90
Poprawny zapis rozwiązania:
Poprawna odpowiedź – C
Komentarz:
Poprawne rozwiązanie tego zdania wymagało od zdających zrozumienia akapitu tekstu,

w którym wyrażenia: *le plaisir de créer un objet personnel, ce type de loisir est une source de plaisir*, zostały bezbłędnie skojarzone z werstraktorem C.

Zadanie 8.

8.2. Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery zdania. Dobierz brakujące zdania tak, aby otrzymać logiczny i spójny tekst.

8.2.

S'il réussit, il reçoit une attestation et peut commencer la « conduite accompagnée »

Sprawdzane umiejętności:
Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających (liceum ogólnokształcące)
0,98
Poprawny zapis rozwiązania
Poprawna odpowiedź - B
Komentarz:
Tekst do zadania dotyczył nauki prowadzenia samochodu. Luki w tekście zostały przez większość zdających wypełnione poprawnie. W zadaniu najłatwiejszym (8.2.) należało wstawić zdanie warunkowe, które w kontekście było bardzo oczywiste.

Rozdział II

Zadania, które okazały się umiarkowanie trudne dla zdających, to przede wszystkim niektóre zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu słuchanego (zadanie 4). Umiarkowanie trudne okazało się też dla zdających poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych w tworzeniu wypowiedzi pisemnej (zadanie 3).

Ilustrują to zadania 4.4., 4.5. oraz kryterium poprawności w zadaniu 3.

Zadania te sprawdzały następujące umiejętności:

- zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (4.4.),
- zdający określa główną myśl tekstu (4.5.),
- zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji (3).

Zadanie 4.

Usłyszysz dwukrotnie wypowiedź na temat kariery muzycznej Philippe’a. Zaznacz znakiem X, które zdania są zgodne z treścią nagrania (V-Vrai), a które nie (F-Faux).

4.4. Philippe a donné ses premiers concerts après avoir fini ses études.

4.5. Philippe explique les raisons de la popularité de la musique baroque.

Sprawdzane umiejętności:
Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje.
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających (liceum ogólnokształcące)
4.4. – 0,52
4.5. – 0,54
Poprawny zapis rozwiązania:
4.4. – F
4.5. - V
Komentarz:
Prawie połowa zdających błędnie rozwiązała zadania 4.4. i 4.5. Uznali oni, że zdanie <i>Philippe a donné ses premiers concerts après avoir fini ses études</i> jest prawdziwe, gdy tymczasem Philippe dawał już koncerty, będąc studentem. Zapewne zmylić ich mogło zdanie na temat zakończenia stażu, który odbywał się w czasie studiów.
Zdający nie zrozumieli także dokładnie fragmentu wywiadu, w którym Philippe wyjaśnia powody popularności muzyki barokowej i zdanie w zadaniu 4.5. uznali błędnie za fałszywe.

Zadanie 3.

Wypowiedz się na jeden z trzech tematów.

1. Podróżowanie autostopem może być różnie oceniane. Przedstaw w formie rozprawki wady i zalety podróżowania autostopem młodych ludzi za granicą.
2. Napisz opowiadanie o wydarzeniu, podczas którego zostałeś uznany przez pomyłkę za sławną osobę i otrzymałeś propozycję ciekawej pracy.
3. Twój szkolny kolega zorganizował w Domu Kultury swoją pierwszą wystawę prac malarskich, promujących Wasze miasto. Napisz recenzję tej wystawy.

Sprawdzane umiejętności:

Zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, asekwatnie do ich funkcji.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających (liceum ogólnokształcące)

0,53

Komentarz:

Zdający bardzo dobrze poradził sobie w tym zadaniu z kryterium treści i kompozycji. Trudność sprawiło im, jak co roku, poprawne przekazanie prezentowanych treści. Popelnili wiele błędów związanych przede wszystkim ze stosowaniem właściwego trybu i czasu, z użyciem zaimków względnych i rodzajników. Często zdarzały się też błędy ortograficzne.

Rozdział III

Najtrudniejsze były zadania 1. i 2., polegające na przetwarzaniu tekstu. Sprawdzały one następujące umiejętności:

- zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu,
- zdający tworzy struktury leksykalno-gramatyczne.

Zadanie 1.

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę jednym wyrazem, przekształcając wyraz podany w nawiasie tak, aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

1.1.

Le programme de recherche sur la vie extraterrestre SETI, arrêté **1.1.** _____, (*récent*) va être relancé.

Sprawdzane umiejętności:

Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających (liceum ogólnokształcące)

0,30

Poprawny zapis rozwiązania:

récemment

Komentarz:

70 % zdających nie potrafiło poprawnie utworzyć przysłówka od przymiotnika.

Zadanie 1.2.

Ce sont les internautes passionnés d'espace ainsi que l'armée 1.2. _____ (*Amérique*) qui ont réuni les fonds, nécessaires pour le relancer.

Sprawdzane umiejętności:

Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających (liceum ogólnokształcące)

0,34

Poprawny zapis rozwiązania:

américaine

Komentarz:

Większość zdających nie potrafiła poprawnie utworzyć przymiotnika od rzeczownika lub utworzyła przymiotnik, lecz nie uzgodniła go z formą żeńską rzeczownika *armée*.

Zadanie 1.3.

Toutes les conditions semblent être 1.3. _____ (*remplir*) pour que la vie s'y développe.

Sprawdzane umiejętności:

Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających (liceum ogólnokształcące)

0,41

Poprawny zapis rozwiązania:

remplies

Komentarz:

Poprawne rozwiązanie tego zadania wymagało umiejętności utworzenia imiesłowu czasu przeszłego, a także uzgodnienia go w rodzaju i liczbie z rzeczownikiem *conditions*. 60% zdających błędnie wykonało to zadanie.

Zadanie 1.5.

Sa forme étrange ressemble un peu à celle d'un vaisseau **1.5.** _____ (*espace*).

Sprawdzane umiejętności:
Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu.
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających (liceum ogólnokształcące)
0,13
Poprawny zapis rozwiązania:
spatial
Komentarz:
To zadanie było najtrudniejsze w całym arkuszu. Utworzenie formy <i>spatial</i> od rzeczownika <i>espace</i> okazało się problemem dla prawie 90% zdających. Zdarzało się też, że zdający tworzyli formę przymiotnika z błędem ortograficznym (<i>spacial</i>) i takie rozwiązanie nie mogło być uznane za poprawne.

Zadanie 2.

Uzupełnij każde zdanie z luką tak, aby zachować sens zdania wyjściowego. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych fragmentów.

2.1.

La montagne est haute. Nous sommes assis au pied de cette montagne.

La montagne au pied _____ nous sommes assis, est haute.

Sprawdzane umiejętności:
Zdający tworzy struktury leksykalno-gramatyczne.
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających (liceum ogólnokształcące)
0,43
Poprawny zapis rozwiązania:
de laquelle
Komentarz:
Ponad połowa zdających nie potrafiła poprawnie utworzyć złożonego zaimka względnego, którym należało wypełnić lukę w zdaniu.

Wskazówki dydaktyczne wynikające z analizy jakościowej wybranych zadań z poziomu podstawowego i rozszerzonego

Do egzaminu maturalnego z języka francuskiego w roku 2013 przystąpiło w województwie śląskim 498 uczniów: 319 na poziomie podstawowym, 79 na poziomie rozszerzonym.

Analiza poszczególnych części egzaminu, zadań wchodzących w skład arkuszy z poziomu podstawowego i rozszerzonego oraz badanych umiejętności zdających pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

- Zadania arkusza na poziomie podstawowym były w tym roku dla zdających łatwe (łatwość całego arkusza 0,77). Najwięcej trudności przysporzyły zdającym zadania na zrozumienie ze słuchu (łatwość 0,69). Najłatwiejsze okazało się pisanie krótkiej i dłuższej formy użytkowej (łatwość 0,78). Zdający z zasady nie mieli problemu z przekazaniem wymaganej informacji, choć popełniali dość liczne błędy językowe, nie zakłócające jednak komunikacji.
- Zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym także były dla zdających łatwe (łatwość 0,74). Najtrudniejsze, jak co roku, okazały się zadania badające umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych (łatwość 0,49 – trudne) i umiejętność ich rozpoznawania (łatwość 0,64 - umiarkowanie trudne). Zadania na rozumienie ze słuchu były łatwe (0,78), jak i zadania na rozumienie tekstu czytanego (0,82).

Wyniki egzaminu dowodzą, że zdający świadomie i odpowiedzialnie wybierali język francuski i dysponowali wystarczającą wiedzą i stopniem opanowania tego języka, adekwatnym do wybranego poziomu.

Po analizie wyników na obydwu poziomach należy stwierdzić, że umiejętnością najlepiej opanowaną przez zdających język francuski jest pisanie (łatwość 0,78) dla poziomu podstawowego i rozumienie tekstu czytanego (łatwość 0,82) dla poziomu rozszerzonego. Najgorzej na tegorocznym egzaminie wypadło rozumienie tekstu słuchanego dla poziomu podstawowego (łatwość 0,69).

Uczniowie zdający egzamin z języka francuskiego dysponują umiejętnościami, pozwalającymi im na dość swobodną komunikację.

Oczywiście, ciągle jeszcze są elementy, nad którymi należy szczególnie pracować. Analiza wyników poszczególnych zadań może stanowić pomoc dla nauczycieli i przyszłych maturzystów, przygotowujących się do egzaminu z języka francuskiego w latach następnych.

W pracy z uczniami w szczególności należałoby zwrócić uwagę na:

- ciągle rozwijanie umiejętności rozumienia tekstu słuchanego poprzez wykorzystanie tekstów z prasy, z internetu i ich analizę pod kątem rozumienia globalnego, jak i poszczególnych informacji szczegółowych;
- zrozumienie ogólnego sensu tekstów oraz ich poszczególnych części, a nie koncentrowanie się na pojedynczych słowach;

- systematyczne ćwiczenia na rozpoznawanie i stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych;
- włączenie do pracy dydaktycznej ćwiczeń doskonalących gramatykę i ortografię, ze szczególnym uwzględnieniem ćwiczeń na tłumaczenie zdań lub ich fragmentów;
- ćwiczenia dotyczące transformacji zdań, zarówno gramatycznej jak i leksykalnej;
- wzbogacenie leksyki, a zwłaszcza umiejętności znajdowania wyrażeń synonimicznych, gdyż jest to kluczowy element wszystkich części egzaminu;
- regularne pisanie tekstów użytkowych ze szczególnym zwróceniem uwagi na komunikatywny i precyzyjny przekaz informacji.